

رسالة محمد

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد مرودشت

دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

پایان نامه برای اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته برنامه ریزی درسی

عنوان

نقش آموزش ضمن خدمت در عملکرد حرفه ای معلمان از دیدگاه معلمان پایه ششم ابتدایی ناحیه ۳ شیراز

استاد راهنما

دکتر عباس قلتاش

استاد مشاور

دکتر مسلم صالحی

دانشجو

صدراله جعفری

بهار ۱۳۹۲

تقدیر و تشکر

با تقدیر و درود فراوان خدمت پدر و مادر بسیار عزیز ، دلسوز و فداکارم که پیوسته جرحه نوش جام تعلیم و تربیت ، فضیلت و انسانیت آنها بوده ام و همواره چراغ وجودشان روشنگر راه من در سختی ها و مشکلات بوده است.

همچنین از فرزندان دلبندم تشکر مینمایم که صبورانه و صادقانه من را همراهی نموده اند . تا بتوانم در کمال آرامش و آسایش به تهیه و تنظیم پایان نامه بپردازم.

با سپاس بی دریغ خدمت دوستان گران مایه ام و اساتید ارزشمندم خصوصاً آقایان ..دکتر قلتاش و دکتر صالحی که مرا صمیمانه و مشفقانه یاری داده اند.

و با تشکر خالصانه خدمت همه کسانی که به نوعی مرا در به انجام رساندن این مهمیاری نموده اند.

تقدیم به

به پاس قدر دانی از قلبی آکنده از عشق و معرفت که محیطی سرشار از سلامت و امنیت و آرامش و آسایش برای من فراهم آورده است

همدلی که با واژه ی نجیب و مغرور تلاش ؛ آشنایی دارد و تلاش راستین را میشناسد و عطر رویایی آنرا استشمام میکند و مرا در راه رسیدن به اهداف عالی یاری می رساند ؛

همو که حس تعهد و مسئولیت را در زندگیمان تالویی خدایی داده است ؛ این پایان نامه تقدیم همسر مهربانم می گردد.

فهرست مطالب

فصل اول

- ۱..... مقدمه
- ۳..... بیان مسئله
- ۵..... اهمیت و ضرورت تحقیق
- ۷..... اهداف پژوهش
- ۷..... سوالات پژوهش
- ۸..... تعریف اصطلاحات

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

- ۱۱..... الف: مبانی نظری تحقیق
- ۱۴..... مدیریت کلاس
- ۱۷..... اهداف مدیریت کلاس
- ۱۸..... اصول مدیریت کلاس
- ۱۹..... مهارت‌های مدیریت کلاس
- ۲۰..... روش‌های مدیریت کلاس

۲۲	روش تدریس
۲۲	انواع روش های تدریس
۲۴	ارزشیابی تحصیلی
۲۵	ضرورت ارزشیابی
۲۸	مفهوم آموزش ضمن خدمت کارکنان
۳۹	تاریخچه آموزش ضمن خدمت
۴۲	مبانی و اهداف آموزش ضمن خدمت کارکنان
۵۱	جایگاه آموزش ضمن خدمت کارکنان
۵۱	آموزش بزرگسالان
۵۴	اصول آموزش ضمن خدمت
۵۹	اهداف آموزش ضمن خدمت
۶۴	الگوهای آموزش ضمن خدمت
۸۱	نظامهای آموزش ضمن خدمت
۹۷	سازو کارهای آموزش ضمن خدمت
۱۱۳	ب: پیشینه پژوهش
۱۱۳	پیشینه پژوهشی داخلی
۱۱۸	پیشینه پژوهشی خارجی
۱۲۱	جمع بندی

فصل سوم: روش تحقیق

۱۲۴	روش پژوهش
-----	-----------

۱۲۴	جامعه آماری.....
۱۲۴	نمونه آماری.....
۱۲۵	اطلاعات توصیفی ویژگیهای فردی.....
۱۲۵	جنسیت.....
۱۲۶	سن.....
۱۲۷	سطح تحصیلات.....
۱۲۸	سابقه خدمت.....
۱۲۹	ابزار جمع آوری اطلاعات.....
۱۲۹	شیوه تجزیه و تحلیل داده ها.....
۱۳۰	ملاحظات اخلاقی.....

فصل چهارم: یافته های پژوهش

۱۳۲	توصیف یافته ها.....
۱۳۴	تحلیل استنباطی.....

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۱۳۹	خلاصه تحقیق.....
۱۳۹	بحث و نتیجه گیری.....
۱۴۲	پیشنهادات تحقیق.....
۱۴۲	پیشنادهای کاربردی.....
۱۴۳	پیشنادهای پژوهشی.....
۱۴۳	محدودیتها.....

محدودیت های در اختیار.....۱۴۳

محدودیت های خارج از کنترل ۱۴۳

منابع

پیوست

فهرست جداول

- جدول ۱-۳ وضعیت جنسیت گروه نمونه مورد بررسی..... ۱۲۵
- نمودار ۱-۳ وضعیت درصد جنسیت گروه نمونه مورد بررسی..... ۱۲۵
- جدول ۲-۳ وضعیت سنی گروه نمونه ۱۲۶
- نمودار ۲-۳ وضعیت درصد سن گروه نمونه مورد بررسی..... ۱۲۶
- جدول ۳-۳ وضعیت میزان تحصیلات گروه نمونه مورد بررسی..... ۱۲۷
- نمودار ۳-۳ وضعیت درصد میزان تحصیلات گروه نمونه مورد بررسی..... ۱۲۷
- جدول ۴-۳ وضعیت سابقه خدمت گروه نمونه مورد بررسی..... ۱۲۸
- نمودار ۴-۳ وضعیت درصد سابقه خدمت گروه نمونه مورد بررسی..... ۱۲۸
- جدول ۱-۴ آزمون کولموگروف - اسمیرنف ۱۳۲
- جدول شماره ۲-۴ : وضعیت ابعاد پرسشنامه ۱۳۳
- جدول شماره ۳-۴ : مقایسه دیدگاه دو گروه معلمان مرد وزن..... ۱۳۴
- جدول شماره ۴-۴ : مقایسه دیدگاه دو گروه معلمان با سطح تحصیلات متفاوت،..... ۱۳۵
- جدول شماره ۵-۴ : مقایسه دیدگاه دو گروه معلمان با سابقه خدمت متفاوت،..... ۱۳۶
- جدول شماره ۶-۴ : دیدگاه معلمان شرکت کننده در دوره های ضمن خدمت..... ۱۳۷

چکیده فارسی

پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش آموزش ضمن خدمت در عملکرد از دیدگاه معلمان پایه ششم ابتدایی ناحیه ۳ شیراز که در طول سال تحصیلی ۹۰-۹۱ در حداقل یکی از دوره های آموزشی ضمن خدمت شرکت نموده اند انجام شده است. جامعه آماری تحقیق برابر است با ۱۷۶ نفر معلم پایه ششم که به علت در دسترس بودن کلیه جامعه برای نمونه از همه آنها جمع آوری اطلاعات صورت گرفت. برای گردآوری داده های مورد نیاز از پرسش نامه محقق ساخته استفاده گردید. که ضمن تایید اعتبار صوری و محتوایی آن، پایایی آن نیز ۰/۸۰ محاسبه گردید. داده های حاصل با استفاده از آزمون t برای گروه های مستقل و آزمون t تک گروهی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته های حاصل از این مطالعه حاکی از آن است که دوره های ضمن خدمت اجرا شده برای معلمان پایه ششم از دیدگاه دو گروه مرد و زن در ابعاد مختلف تفاوت معنا داری وجود ندارد و در کل در همه ابعاد زنان از عملکرد جزئی بهتری برخوردارند. تاثیر دوره های ضمن خدمت بر ابعاد عملکرد معلمان بر اساس سطح تحصیلات نشان می دهد که تنها در عملکرد معلمان با مدرک فوق دیپلم با معلمان با مدرک لیسانس دارای تفاوت معنا داری می باشد. ($P < 0/01$).

کلید واژه ها: آموزش ضمن خدمت، عملکرد حرفه ای، معلمان پایه ششم

فصل اول

طرح تحقیق

مقدمه

لازمه خودکفایی هر کشور در گروی توسعه آن کشور در زمینه های مختلف است و توسعه هر کشور در گروی فعالیتهای افراد آن می باشد. در واقع نیروی انسانی ماهر و متخصص یکی از عوامل کلیدی و انکار ناپذیر و توسعه همه جانبه اقتصادی و اجتماعی هر کشور است.

تحقق آرمان، استقلال و خودکفایی در ابعاد مختلف با تخصص و مهارت افراد بستگی کامل دارد و انتقال اینگونه مهارتها خود نیازمند اجرای برنامه های آموزشی است. تحولات جدید در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نیاز های خاصی را برای نیروی کار ماهر بوجود می آورد که یکی از این نیاز ها برنامه های آموزشی برای اکثر کارکنان به منظور گسترش تمامی مهارتهای مورد نیاز آنان می باشد(نائینی، ۱۳۸۶).

در واقع آموزش پیامد های مثبت زیر را برای هر سازمان خود به ارمغان خواهد آورد:

آموزش کارکنان کمک می کند آن چیزی را که برای شغل خود نیاز دارند، فراگیرند و از این طریق به سطح مطلوبی از عملکرد دست یابند.

آموزش کارکنان باعث کاهش هزینه و جلوگیری از اتلاف وقت و انرژی و سرمایه می شود.

آموزش در کارکنان ایجاد انگیزه می کند و در نتیجه افراد با علاقه بیشتری به فعالیت می پردازند.

آموزش باعث کاهش غیبت، اخراج کارکنان، حوادث و سوانح در کار و... می شود.

نهایتاً آموزش به توسعه مهارتهای فردی، روشهای بهینه و روابط فرد در محیط کار کمک می کند.

واضح است که سرمایه نیروی انسانی آموزش دیده انسانی متحول شده است که می تواند دگرگونی و تحول را در جهان مادی پدید آورد و بطور کلی نظام آموزشی نظامی است که سرنوشت هر کشور را در زمینه های مختلف تعیین می کند(محمدی، ۱۳۸۷).

اگر چه، آموزش و تعلیم و تربیت برای همه اصناف بشر ضروری است اما آموزش معلمان به دلیل نقش و تاثیری که این قشر در پیشرفت کشور دارند امری مهم تر تلقی می گردد. در جهان امروز، تعلیم و تربیت معلم از نظر منافع ملی جزء منافع سطح اول محسوب می شود (سمیعی، ۱۳۹۰).

به طوری که سرمایه گذاری در جهت آموزش معلمان از نوع سودمند ترین سرمایه گذاری ها محسوب می شود، زیرا معلمان توانمند نقطه ی آغاز هر تحول آموزشی و فرهنگی هستند.

برای این که موثرتر ین معلمان تربیت شوند، چه خط مشی هایی باید وضع شود؟ بر اساس نتایج برخی مطالعات معلمانی که دوره های ضمن خدمت را گذرانده اند، به طور قابل توجهی از معلمانی که دوره های قبل از خدمت را گذرانده اند، اثر گذارتراند (مرتلا، ۲۰۰۴) برای اینکه معلمان وظایف و مسئولیت های آموزشی خود را به خوبی محقق سازند، باید دائماً خود را وقف مطالعه و تربیت کنند.

در همین راستا، با توجه به سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش کشور ایران و اجرای طرح نظام ۳-۳-۶ و افزوده شدن پایه ششم به دوره ابتدایی و نیاز مبرم معلمان این پایه به آموزش مطالب جدید و ارائه شده در این دوره لازم است که آنها در کلاس های آموزشی ضمن خدمت مختص پایه ششم شرکت نمایند. لذا این مطالعه با هدف تأثیر دوره های ضمن خدمت بر عملکرد معلمان پایه ششم انجام شده است.

بیان مسئله

پیشرفت و بالندگی هر کشور به انسانهای آن کشور بستگی دارد و نیروی انسانی کارآمد و عالم است که یک جامعه را بالنده و پیشرفته می گرداند. تحقق توسعه نیازمند پرورش نیروی انسانی با کیفیت و با صلاحیت است و پیشرفت همه جانبه بدون داشتن انسانهای فرهیخته ممکن نیست. در دنیای امروز،

مهمترین سرمایه هر سازمانی، کارکنان آن می باشد. لذا موفقیت هر سازمان در گرو گسترش توانایی ها و پرورش کامل استعدادهای آن می باشد. با توجه به این واقعیت، امروزه آموزش کارکنان به عنوان عامل نوسازی، پویایی، توسعه و پیشرفت سازمان بیش از پیش مورد توجه ویژه قرار گرفته است.

مسئله مهم در دنیای امروز، جهان در حال تغییر و تحول است. در چنین شرایطی بیشتر سازمانها به دنبال راه حلی برای تطبیق با این شرایط هستند. راه حلی که توسط بیشتر صاحب نظران عنوان شده، آموزش منابع انسانی است. توسعه نیروی انسانی در سازمان از طریق آموزش به عنوان فرآیندی تفکیک ناپذیر با شکوفایی توانایی و استعداد نیروها، افزایش آگاهی و دانش، تغییر نگرش و نهایتاً تأثیر گذاری بر رفتار و عملکرد انسانها اهمیتی اساسی یافته و نقش بسزایی در پیشرفت سازمان ایفا می کند (ابیلی، ۱۳۸۴).

چیرگی روز افزون انسان بر طبیعت و شناخت و آگاهی از ناشناخته ها و پژوهش برای یافتن تکنیکها و ابزارهای جدید به منظور حل مسائل و مشکلات جامعه به ویژه در کشورهای در حال پیشرفت. مسئله آموزش نیروی انسانی را بیش از پیش مهم و موثر نموده است.

رضوانی پایبی (۱۳۸۱) به این نتیجه رسیده است که آموزش های ضمن خدمت در سالهای اخیر توانسته است معلمان را به انجام تحقیق و کسب دانش بیشتر ترغیب کند.

نکویی مقدم و همکاران به نقل از ربیعی (۱۳۹۰) در پژوهشی نشان دادند که دوره های ضمن خدمت کارکنان را در حل مشکلات کاری اخذ تصمیمات و تحلیل وظایف شغلی، توانا تر ساخته است.

همچنین دوره های آموزش ضمن خدمت موجب شد کارکنان نیاز به کنترل کمتری داشته باشند. ربیعی و همکاران (۱۳۹۰) در تحقیق که تحت عنوان تأثیر دوره های ضمن خدمت به کارآیی نیروی انسانی دانشگاه عنوان نمودند که از دیدگاه کارشناسان، دوره های آموزش ضمن خدمت موجب ارتقای سطح

کارآیی کارکنان می شود و لازم است در آموزش ضمن خدمت علاوه بر توجه به ارتقای مهارت و کارآیی شغلی کارکنان پرورش ویژگی های شخصیتی ، تقویت فرهنگ سازمانی و منش آنان نیز مورد توجه قرارگیرد.

ویلیچ و اسارز^۱ (۲۰۰۰) در مطالعه خود اظهار داشته اند که توسعه حرفه ای معلمان باید به عنوان فرآیندی تلقی شود که از دوره قبل از خدمت شروع شده و تمام طول زندگی فرد را در برگیرد . جی ، گرمیون به نقل از محدی (۱۳۸۶) ، از مرکز بهره برداری و کیفیت آمریکا معتقد است: بزرگترین مزیت نسبی و بلند مدت ژاپن در سیستم مدیریتش نیست ، بلکه در متعهد بودن و پایبندی ژاپنی ها به امر آموزش بخصوص آموزش ضمن خدمت است.

چونگ^۲ (۲۰۰۸) ، در مطالعه خود بیان نمود که مهمترین نارسایی های دوره های ضمن خدمت در زمینه نیازسنجی ، تعیین محتوی اجرای دوره ها و روش می باشد.

آندرسون و همکاران^۳ (۲۰۰۹) ، در پژوهشی در خصوص دوره های ضمن خدمت بیان داشتند که توسعه

روش های آموزش کارمندان ، گامی در افزایش آگاهی آنها و بهره دهی به سازمان ها است در این پژوهش ۵۰ درصد کارمندان دوره های آموزشی را خوب ۳۵ درصد متوسط و ۱۵ درصد ضعیف ارزیابی نموده اند.

در همین راستا معلمان نقطه آغاز و عنصر اصلی هرگونه تحول در نظام آموزش و پرورش محسوب می شوند ، پس برای این که بتوانند وظایف حرفه ای و تخصصی و تربیتی خود را بهتر انجام دهند ، لازم است پیوسته امکان بهره مندی آنها از آموزش های جدید و مهارتهای تازه فراهم گردد. به دلیل تغییراتی که در ساختار نظامتعلیم و تربیت ایجاد شده است و از ساختار پنج ، سه ، سه به شش ، سه ، سه تغییر یافته و پایه ششم ابتدایی نیز به دوره ابتدایی اضافه شده است نیاز است که معلمان این مقطع نیز در دوره های ضمن خدمت شرکت نمایند تا با نحوه تدریس در حوزه های مختلف یادگیری در این مقطع آشنا شوند.

---

^۱-Wilich & Asarz

^۲-Chong

^۳- Anderson & ets

بنابراین با توجه به مسائل عنوان شده پژوهشگر بر آن بوده است تا با انجام این پژوهش به بررسی نقش دوره های ضمن خدمت در عملکرد حرفه ای و تخصصی از دیدگاه معلمان پایه ششم ابتدایی ناحیه ۳ شیراز پردازد و نتایج آن در طراحی دقیق تر و اجرای اصولی تر این برنامه ها به کارگرفته شود.

اهمیت و ضرورت تحقیق

فرآیند آموزش و بهسازی از فعالیتهای ضروری و پیگیر برای تطبیق نیروی انسانی با شرایط متغیر سازمان و محیط می باشد و آموزش ابزاری است که بوسیله فنون روشهای مختلف مدیران را در اداره سازمان ها یاری می رساند. ایجاد یک نظام اداری مطلوب و مناسب تا حد زیادی به کمک آموزش و ارتقا توانمندیهای نیروی انسانی امکان پذیر است .

آموزش ضمن خدمت معلمان عبارتست از بهبود بخشیدن به فعالیتهای آموزش و پرورش مرتبط با رشته تخصصی آنان که عمدتاً یا انحصاراً به منظور دانش افزایی ، کسب مهارت و تغییر نگرش های حرفه ای در آنان صورت می گیرد تا بتوانند به گونه ای موثرتر به تعلیم و تربیت پردازند (صفری، ۱۳۸۲).

همه فعالیتهای رسمی و غیررسمی و تجربیاتی که کمک می کند تا معلم بتواند مسئولیت خود را به عنوان عضوی از نظام آموزشی به طور مؤثر و با کیفیت عهده دار شود آموزش ضمن خدمت نام دارد (کریس اندرسون، ۲۰۰۹).

براین اساس آموزش معلمان یک فرآیند مستمر است (فورست^۱، ۱۹۹۲) و به زعم (واتیست^۲، ۲۰۰۲) سرمایه گذاری برای آموزش معلمان ابتدایی به دلیل بازگشت سریع تر نتیجه مؤثرتر داشته و موجب گسترش آموزش عمومی میشود. با توجه به اینکه در کشور ما دوره های معلمی به دو بخش عمده قبل از خدمت و ضمن خدمت تقسیم می شوند دوره های قبل از خدمت در مراکز تربیت معلم و دانشگاهی برگزار می شود ، دوره های ضمن خدمت در دو قسمت دوره های بلند مدت (که معمولاً منجر به مدرک تحصیلی می شود) و دوره های ضمن خدمت کوتاه مدت برگزار می شوند. (سمیعی، ۱۳۹۰) به دلایل مختلف ، از جمله تغییر برنامه های درسی ، اصلاح محتوای کتاب ها و یا برای به روز شدن دانش ، اطلاعات و مهارت های معلمان همه ساله دوره های کوتاه مدت ضمن خدمت زیادی در سطح مدارس ، مناطق آموزشی ، استانها و یا به صورت ملی برای معلمان برگزار می گردد.

یکی از تغییراتی که در مقطع کنونی در نظام آموزش براساس سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی در ساختار دوره های تحصیلی ایجاد شده اضافه شدن پایه ششم ابتدایی به دوره ابتدایی می باشد که نیاز است با توجه به تغییرات ایجادشده معلمان این پایه در کلاسهای کوتاه مدت

---

^۱ - Forst
^۲ - vatest

ضمن خدمت شرکت نمایند و با نحوه تدریس در این پایه آشنا شوند تا بتوانند در عملکرد حرفه ای خود موفق باشند و از عهده مسئولیت خطیر آموزش و پرورش دانش آموزان به خوبی بر آیند. اعمال هزینه های هنگفت از لحاظ مالی، انسانی و تجهیزاتی به این امید است که، نظام تعلیم و تربیت رسمی در سطح کشور بتواند در ایجاد محیطی سرشار از نشاط و سرزندگی، به آرمانهای خود برای رشد و بالندگی از طریق اصلاح، تغییر و نوآوری در مجموعه فعالیت های ناظر بر تعلیم و تربیت، سرآمد و پیشتاز باشد. از طرف دیگر اجرای مطلوب امور یا به عبارت دیگر کارآمدی نیروی انسانی، مستلزم شناخت و آگاهی هایی است که وظایف محوله ایجاب می کند. بنابراین تخصیص مجموعه عظیمی از منابع مالی، انسانی و تجهیزاتی برای جامه عمل پوشاندن به این مهم، منوط به قرار دادن این عملیات گسترده و حجیم در یک فرایند علمی است تا از آن طریق بتوان ضمن برنامه ریزی، سازماندهی و کنترل؛ مسئولیت ارزشیابی برای دریافت بازخورد (تاثیر آن بر عملکرد حرفه ای معلمان) جهت ادامه، اصلاح یا تغییر این فرایند را در دستور کار قرار داد.

اهداف پژوهش

هدف کلی:

هدف کلی تحقیق مطالعه نقش دوره های ضمن خدمت در عملکرد حرفه ای معلمان پایه ششم ابتدایی ناحیه ۳ شیراز از دیدگاه معلمان پایه ششم می باشد.

اهداف جزئی :

۱- شناسایی میزان نقش دوره های ضمن خدمت از دیدگاه معلمان پایه ششم در ابعاد عملکرد حرفه ای پایه ششم ناحیه ۳ شیراز

۲- بررسی و مقایسه نظرات معلمان پایه ششم ابتدایی ناحیه ۳ شیراز پیرامون تأثیر آموزش های ضمن خدمت بر عملکرد حرفه ای آنان برحسب جنسیت - سطح تحصیلات و سابقه خدمت

سوالات پژوهش

سوال اصلی :

نقش دوره های ضمن خدمت اجرا شده در پایه ششم ابتدایی بر عملکرد آنان (معلمان پایه ششم)

از جنبه مدیریت کلاس، روش ها و فنون تدریس، سنجش و اندازه گیری چگونه است؟

سوال های فرعی:

بین عملکرد معلمان زن و مرد شرکت کننده در دوره های آموزش ضمن خدمت پایه ششم ابتدایی

از نظر عملکرد چه تفاوتی وجود دارد؟

بین عملکرد معلمان با سطح تحصیلات متفاوت (کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد) شرکت کننده

در دوره های آموزش ضمن خدمت پایه ششم ابتدایی از نظر عملکرد چه میزان تفاوت وجود دارد؟

بین عملکرد معلمان با سطح سوابق متفاوت شرکت کننده در دوره های آموزش ضمن خدمت

پایه ششم ابتدایی از نظر عملکرد چه تفاوتی وجود دارد؟

تعریف اصطلاحات پژوهش

تعریف مفهومی

آموزش ضمن خدمت

آموزش ضمن خدمت، مجموعه آموزش هایی است که در طول خدمت معلمان به هر شکل و روشی، اعم از خود آموزی، دوره های بلند مدت و یا دوره های کوتاه مدت انجام می گردد (سمیعی ۱۳۹۰).

عملکرد حرفه ای

به مجموعه فعالیت های اطلاق می شود که معلم در زمینه مدیریت کلاس، ارزشیابی و تحقق اهداف آموزشی از خود به نمایش می گذارد. (اورنگی، ۱۳۸۹)

پایه ششم ابتدایی

آخرین پایه دوره جدید ابتدایی که در راستای اجرای یکی از هدف های عملیاتی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش یعنی بازننگری و باز مهندسی ساختارها و رویه های دوره های آموزشی بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی (طرح ۳-۳-۶) بنا نهاده شده است (سند تحول بنیادین، ۱۳۹۰).